

SENSORVEILEDNING til ordinær eksamen i emne HOVVPL20120 Helse: Sykdomslære, pleie, behandling og omsorg, 15 studiepoeng, 22.10.2021

Studenten skal gjennom eksamensbesvarelsen vise i hvor stor grad læringsutbyttene for emnet er nådd.

Relevante læringsutbytter satt for emnet:

- Har kunnskap om sammenhenger mellom helse, funksjonshemming, funksjonsnedsettelse og somatisk sykdom i et individ-, samfunns- og livsløpsperspektiv
- Har kunnskap om symptomer og behandling av de vanligste somatiske sykdommene innen fagområdet
- Har kunnskap om årsaker, komplikasjoner og konsekvenser ved de vanligste somatiske sykdommene i dagens samfunn
- Har kunnskap om årsaker, påvirkende faktorer og konsekvenser av å leve med utviklingshemming og kognitive funksjonsnedsettelser i et livsløpsperspektiv
- Har kunnskap om folkehelsearbeid, sykdomsforebygging og helsefremming på individ-, gruppe- og samfunnsnivå
- Har kunnskap om spesiell farmakologi
- Har kunnskap om legemidler ved de vanligste somatiske sykdommene

Eksamen i emne HOVVPL20120 er en 4 timers skriftlig skoleeksamen med ingen hjelpemidler tillatt.

EKSAMENSOPPGAVENE:

OPPGAVE 1 - KLARA HANSEN Utgjør 1/3 av karakteren **ALLE må besvare**

Klara Hansen er 85 år og har akkurat blitt innlagt på korttidsavdelingen ved Solsiden sykehjem. Du gjennomfører pasientmottak og får følgende epikrise:

Aktuelt: Pasient med utbredt iskemisk hjertesykdom. Vært på besøk hos datteren i Bergen. De siste måneder har pasienten vært mer tungpusten ved aktivitet, og blitt svært sliten av å gå, spesielt i trapper. I natt akutt tungpusten og brystmerter. Ingen lindring av nitroglyserin. Noe hoste, ingen feber. Det rapporteres om at hun i flg. datteren plagdes med noe hovne ankler under Bergensoppholdet.

Familie/sosialt: Bor i eget hjem sammen med sin mann. Har kommunal vaskehjelp

Tidligere og nåværende sykdommer: Iskemisk hjertesykdom. Infarkt for tre år siden
Hypertensjon.

Faste medikamenter: (Når det står f.eks. x 1 så betyr det 1 gang om dagen og x 2 så betyr det 2 ganger om dagen osv.)•Albyl-E 75 mg x 1•Plavix 75 mg x 1•Selo-Zok 50 mg x 1•Furix 20 mg x 1•Simvastatin 20 mg x 1

Stimulantia: Tidligere røyket daglig

Naturlige funksjoner: Vannlating: uten anmerkning (u.a.), Avføring: u.a., Matlyst: u.a., Søvn: u.a

Status presens: 85 år gammel dame, normal vekt for høyde, redusert allmenntilstand. Utseende svarende til alder. Ligger i seng ved undersøkelsen. Våken, klar, samarbeider godt. Tungpusten. Tørr og varm i huden. Ingen ødem

Vitale tegn: BT: 108/71 Puls: 120/min. Respirasjonsfrekvens: 35/min. Temp 36,9: °C Saturasjon: 90% i romluft

På bakgrunn av casen skal du svare på følgende:

- 1. Beskriv hva iskemisk hjertesykdom er; - aktuelle årsaker, risikofaktorer, symptomer og komplikasjoner ved iskemisk hjertesykdom**
- 2. Redegjør for konkrete observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved iskemisk hjertesykdom**

Trekk Klara Hansen aktivt med i besvarelsen.

OPPGAVE 2 - PER OLSEN   Utgjør 2/3 av karakteren   **VALGFRI – alt. 1**

Per Olsen er 84 år og bruker av hjemmesykepleien avdeling Nord.

Aktuelt: Per Olsen har de siste tre dager hatt anfall med dyspnè. Han har vært plaget med tung pust i lette aktiviteter, og det å stå opp fra sengen har vært ekstremt energikrevende. Du kommer inn og oppfordrer Per Olsen til å endre sengeleie. Han gir uttrykk for at han er oppgitt, og forteller han fikk tidligere beskjed om at han skulle ligge i sideleie for at det skulle være lettere å puste. Du observerer at brukeren er rød på venstre hoftekam og på utsiden av kne og ankel på venstre bein. Skjorten hans er våt av svette.

Familie/sosialt: Bor alene og har hjemmesykepleie fire ganger pr. dag

Tidligere og nåværende sykdommer: Kols, glaukom, tidligere TIA anfall

Medikamenter: •Ventoline 2,5 ml (2 mg/ml) v/behov•Atrovent 2 ml (0,25 mg/ml) x 2
•Paracet 1g x 2•Albyl-E 75mg x 1•Pilokarpin Minims 2drp.x 4, begge øyne

Stimulantia: Brukeren sier han røyker ca. 20 sigaretter om dagen.

Naturlige funksjoner: Hyppig urinlating. Ofte plaget med hard avføring. Spiser normalkost, estimerer væskeinntak til ca. 0,5liter per døgn

Status presens: Når Per Olsen legger seg over på ryggen ser du at det har utviklet seg sår på venstre hoftekam, og på utsiden av ankelen og kneet hvor han tidligere bare var rød. Brukeren gir uttrykk for smerter på disse områdene. Han har surklelyder i brystet og har blodtilblandet ekspektorat. Per Olsen gir uttrykk for hode og leddsmerter.

Vitale tegn: BT: 140/90 Puls: 94/min. Respirasjonsfrekvens: 35/min. Temp: 39 °C
Saturasjon: 90% i romluft

På bakgrunn av casen skal du svare på følgende:

1. **Beskriv hva KOLS er; - årsaker, risikofaktorer, symptomer og komplikasjoner ved KOLS**
2. **Redegjør for konkrete observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved KOLS**
3. **Beskriv en relevant, nylig oppstått sykdom/ helseplage hos Per Olsen; aktuelle årsaker, risikofaktorer, symptomer og komplikasjoner ved den nylig oppståtte sykdommen/helseplagen**
4. **Redegjør for konkrete observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved den relevante, nylig oppståtte sykdommen/helseplagen**

Trekk Per Olsen aktivt med i besvarelsen av begge sykdommene/helseplagene, og vis sammenhenger om det foreligger.

OPPGAVE 3 - NILS PEDERSEN Utgjør 2/3 av karakteren   **VALGFRI – alt. 2**

Nils Pedersen er 76 år og hjemmeboende.

Aktuelt: Kona og dattera har den siste tiden observert at Nils Pedersen har utfordringer med å ta til seg informasjon som blir gitt. Han har også blitt mer urolig og repeterende i samtaler, i form av sammenblanding av ord. Nils Pedersen sin gange har den siste tiden blitt mer ustø og ubalansert, og han sier selv at han ikke vil gå tur eller være i aktivitet. Han gir ofte uttrykk for magesmerter og «hard mage».

Familie/sosialt: Nils Pedersen bor sammen med sin kone Petra. Han og kona har vært aktive friluftsmennesker.

Tidligere sykdommer/helseplager: Cancer coli – hemikolektomi, venstre side, for 3 år siden, hypertensjon, tidvis obstipasjon

Faste medikamenter: •D-vit x 1 •Enalapril Comp20mg/12,5mg x 1 •Kolekalsiferol 1600IE
Evt. medikamenter: Laxoberal 10-20 dråper (5-10 mg) vesp.

Stimulantia: Nils Pedersen er avholdsman og røyker ikke.

Naturlige funksjoner: Matlyst: nedsatt, Søvn: urolig, Urinavgang: u.a, Avføring: opplever å ikke få tømt tarmen i den grad det er nødvendig

Status presens: Petra Pedersen tar kontakt med hjemmesykepleien der du jobber. Du får beskjed om at hun opplever samværet med sin ektemann svært krevende. Petra Pedersen sier han har mye uro og vandring, samt har lett for å falle pga. dårlig balanse. Det er også store utfordringer i kommunikasjonen mellom dem, oppgir hun. Kona sier hun føler seg sliten av å svare på samme spørsmål mange ganger om dagen, og hun er bekymret for mannens ernæringsstatus og avføringsmønster.

Vitale tegn: Ukjent. **Andre verdier:** høyde 185cm, vekt: 65 kg

På bakgrunn av casen skal du svare på følgende:

- 1. Beskriv hva demens er; - aktuelle årsaker, risikofaktorer, symptomer og konsekvenser ved demens**
- 2. Redegjør for konkrete observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved demens**
- 3. Beskriv hva cancer coli er - eller en annen relevant sykdom/ helseplage fra fordøyelsessystemet; aktuelle årsaker, risikofaktorer, relevante symptomer og komplikasjoner ved cancer coli eller den andre valgte sykdommen/ helseplagen fra fordøyelsessystemet**
- 4. Redegjør for konkrete observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved cancer coli eller den andre valgte sykdommen/ helseplagen fra fordøyelsessystemet**

Trekk Nils Pedersen aktivt med i besvarelsen av sykdommene/helseplagene, og vis sammenhenger mellom sykdommene/helseplagene om det foreligger.

Alle **MÅ** svare på **oppgave 1** case Klara Hansen, **PLUSS oppgave 2** case Per Olsen **ELLER oppgave 3** case Nils Pedersen.

Totalt skal 2 caseoppgaver svares på.

Formelt krav:

Besvarelsen skal beskrives med teori og case.

Forklaring av begrep som anvendes i eksamensteksten:

Beskrive: Gjengivelse av eller forklaring på et problemområde, situasjon eller fenomen. Eksempel: Gjengivelse med egne ord - hva en bestemt sykdom eller helseplage faktisk er, - hva som kan forårsake den og – hvilke symptomer sykdommen eller helseplagen kan gi. En beskrivelse som viser forståelse for sammenhengen mellom årsaker til – og symptomer på en bestemt sykdom eller helseplage, honoreres.

Redegjøre: Forklaring med egne ord som viser forståelse for det en har lest/lært. Innebærer en viss grad av tolkning som viser at studenten har gjort lærestoffet til sitt eget, og at synspunktene som framsettes er begrunnet.

Vurderingskriterier:

symbol	betegnelse	generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	god	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Oppgave 1 er vektet 1/3 av karakteren, og oppgave 2 og 3 er vektet 2/3. Det gjøres en samlet vurdering før endelig karakter settes.

Karakterskala som benyttes er: A – F.

---

1. Beskriv hva iskemisk hjertesykdom er; - aktuelle årsaker, risikofaktorer, symptomer og komplikasjoner ved iskemisk hjertesykdom

Sentralt læringsutbytte:

- Har kunnskap om sammenhenger mellom helse, funksjonshemming, funksjonsnedsettelse og somatisk sykdom i et individ-, samfunns- og livsløpsperspektiv
- Har kunnskap om symptomer og behandling av de vanligste somatiske sykdommene innen fagområdet
- Har kunnskap om årsaker, komplikasjoner og konsekvenser ved de vanligste somatiske sykdommene i dagens samfunn
- Har kunnskap om årsaker, påvirkende faktorer og konsekvenser av å leve med utviklingshemming og kognitive funksjonsnedsettelser i et livsløpsperspektiv

Aktuelt pensum:

- Kirkevold, M., Brodtkorb, K., & Ranhoff, A. H. (Red.) (2020). Geriatrisk sykepleie: god omsorg til den gamle pasienten, (3. utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 25, side 381-388
- Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F., Skaug, E-A., & Grimsbø, G.H. (Red.). (2016). Grunnleggende sykepleie: B. 2: (3. utg.). Gyldendal akademisk, kap. 12, side 129-144
- Ørn, S., Mjelle, J., & Bach-Gansmo, E. (Red.) (2016). Sykdom og behandling, (2.utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 5, side 94-100, kap. 9, side 167-174, 176-180

For at studenten skal kunne oppnå karakteren **E** må det gis en **grunnleggende** beskrivelse av iskemisk hjertesykdom; **to** årsaker/risikofaktorer, **to** symptomer og **to** mulige komplikasjoner. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av oppramsing.

For å kvalifisere til karakteren **A** må besvarelsen vise til **en svært grundig og selvstendig** beskrivelse av iskemisk hjertesykdom; årsaker/risikofaktorer, symptomer og komplikasjoner. Sentrale tema i casen må utdypes og anvendes selvstendig inn mot fagkunnskap.

En beskrivelse som viser forståelse for sammenhenger mellom årsak(er), risikofaktor(er), symptom(er) og komplikasjon(er) ved iskemisk hjertesykdom, samt viser forståelse for de ulike typene iskemisk hjertesykdom, honoreres uansett karakter.

2. Redegjør for konkrete observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved iskemisk hjertesykdom

Sentralt læringsutbytte:

- Har kunnskap om symptomer og behandling av de vanligste somatiske sykdommene innen fagområdet
- Har kunnskap om folkehelsearbeid, sykdomsforebygging og helsefremming på individ-, gruppe- og samfunnsnivå
- Har kunnskap om spesiell farmakologi
- Har kunnskap om legemidler ved de vanligste somatiske sykdommene

Aktuelt pensum:

- Kirkevold, M., Brodtkorb, K., & Ranhoff, A. H. (Red.) (2020). Geriatrisk sykepleie: god omsorg til den gamle pasienten, (3. utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 25, side 381-388
- Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F., Skaug, E-A., & Grimsbø, G.H. (Red.). (2016). Grunnleggende sykepleie: B. 2: (3. utg.). Gyldendal akademisk, kap. 12, side 129-144
- Nordeng, H. M. E., Spigset, O., & Maizels, D. (2018). Legemidler og bruken av dem (3. utg.), Gyldendal, kap. 10
- Ørn, S., Mjelle, J., & Bach-Gansmo, E. (Red.) (2016). Sykdom og behandling, (2.utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 5, side 94-100, kap. 9, side 167-174,176-180

For at studenten skal kunne oppnå karakteren **E** må det gis en **grunnleggende** redegjørelse for **to** observasjoner, **to** undersøkelser og **ett** medikamentelt – og **to** ikke-medikamentelle tiltak ved iskemisk hjertesykdom. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av oppramsing.

For å kvalifisere til karakteren **A** må besvarelsen vise til **en svært grundig og selvstendig** redegjørelse av aktuelle observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved iskemisk hjertesykdom. Sentrale tema i casen må utdypes og anvendes selvstendig inn mot fagkunnskap.

En beskrivelse som viser forståelse for sammenhengen mellom observasjoner, undersøkelser og tiltak ved iskemisk hjertesykdom, honoreres uansett karakter.

OPPGAVE 2 - PER OLSEN ALTERNATIV 1 2/3 KARAKTER

1. Beskriv hva KOLS er; - årsaker, risikofaktorer, symptomer og komplikasjoner ved KOLS

Sentralt læringsutbytte:

- Har kunnskap om sammenhenger mellom helse, funksjonshemming, funksjonsnedsettelse og somatisk sykdom i et individ-, samfunns- og livsløpsperspektiv
- Har kunnskap om symptomer og behandling av de vanligste somatiske sykdommene innen fagområdet
- Har kunnskap om årsaker, komplikasjoner og konsekvenser ved de vanligste somatiske sykdommene i dagens samfunn
- Har kunnskap om årsaker, påvirkende faktorer og konsekvenser av å leve med utviklingshemming og kognitive funksjonsnedsettelser i et livsløpsperspektiv

Aktuelt pensum:

- Kirkevold, M., Brodtkorb, K., & Ranhoff, A. H. (Red.) (2020). Geriatrisk sykepleie: god omsorg til den gamle pasienten, (3. utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 25, side 391-395
- Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F., Skaug, E-A., & Grimsbø, G.H. (Red.). (2016). Grunnleggende sykepleie: B. 2: (3. utg.). Gyldendal akademisk, kap. 11, side 86-125
- Ørn, S., Mjelle, J., & Bach-Gansmo, E. (Red.) (2016). Sykdom og behandling, (2.utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 11, side 238-243

For at studenten skal kunne oppnå karakteren **E** må det gis en **grunnleggende** beskrivelse av KOLS; **to** årsaker/risikofaktorer, **to** symptomer og **to** mulige komplikasjoner. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av oppramsing.

For å kvalifisere til karakteren **A** må besvarelsen vise til **en svært grundig og selvstendig** beskrivelse av KOLS; årsaker/risikofaktorer, symptomer og komplikasjoner. Sentrale tema i casen må utdypes og anvendes selvstendig inn mot fagkunnskap.

En beskrivelse som viser forståelse for sammenhenger mellom årsak(er), risikofaktor(er), symptom(er) og komplikasjon(er) ved KOLS, honoreres uansett karakter.

2. Redegjør for konkrete observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved KOLS

Sentralt læringsutbytte:

- Har kunnskap om symptomer og behandling av de vanligste somatiske sykdommene innen fagområdet
- Har kunnskap om folkehelsearbeid, sykdomsforebygging og helsefremming på individ-, gruppe- og samfunnsnivå
- Har kunnskap om spesiell farmakologi
- Har kunnskap om legemidler ved de vanligste somatiske sykdommene

Aktuelt pensum:

- Kirkevold, M., Brodtkorb, K., & Ranhoff, A. H. (Red.) (2020). Geriatrisk sykepleie: god omsorg til den gamle pasienten, (3. utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 25, side 391-395
- Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F., Skaug, E-A., & Grimsbø, G.H. (Red.). (2016). Grunnleggende sykepleie: B. 2: (3. utg.). Gyldendal akademisk, kap. 11, side 86-125
- Ørn, S., Mjelle, J., & Bach-Gansmo, E. (Red.) (2016). Sykdom og behandling, (2.utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 11, side 238-243
- Nordeng, H. M. E., Spigset, O., & Maizels, D. (2018). Legemidler og bruken av dem (3. utg.), Gyldendal, kap. 12, side 168-170

For at studenten skal kunne oppnå karakteren **E** må det gis en **grunnleggende** redegjørelse for **to** observasjoner, **to** undersøkelser og **ett** medikamentelt – og **to** ikke-medikamentelle tiltak ved KOLS. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av oppramsing.

For å kvalifisere til karakteren **A** må besvarelsen vise til **en svært grundig og selvstendig** redegjørelse av aktuelle observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved KOLS. Sentrale tema i casen må utdypes og anvendes selvstendig inn mot fagkunnskap.

En beskrivelse som viser forståelse for sammenhengen mellom observasjoner, undersøkelser og tiltak ved KOLS, honoreres uansett karakter.

3. Beskriv en relevant nylig oppstått sykdom/ helseplage hos Per Olsen; aktuelle årsaker, risikofaktorer, symptomer og komplikasjoner ved den nylig oppståtte sykdommen/helseplagen

Sentralt læringsutbytte:

- Har kunnskap om sammenhenger mellom helse, funksjonshemming, funksjonsnedsettelse og somatisk sykdom i et individ-, samfunns- og livsløpsperspektiv
- Har kunnskap om symptomer og behandling av de vanligste somatiske sykdommene innen fagområdet
- Har kunnskap om årsaker, komplikasjoner og konsekvenser ved de vanligste somatiske sykdommene i dagens samfunn
- Har kunnskap om årsaker, påvirkende faktorer og konsekvenser av å leve med utviklingshemming og kognitive funksjonsnedsettelser i et livsløpsperspektiv

Relevante, nylig oppståtte sykdommer/helseplager som casen kan inneholde:

- Pneumoni
- Sår og sårinfeksjon
- Stigende kroppstemperatur/feber
- Smerte
- Hjertesvikt

Aktuelt pensum:

- Kirkevold, M., Brodtkorb, K., & Ranhoff, A. H. (Red.) (2020). Geriatrisk sykepleie: god omsorg til den gamle pasienten, (3. utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 25, side 384-389, 391-
- Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F., Skaug, E-A., & Grimsbø, G.H. (Red.). (2016). Grunnleggende sykepleie: B. 2: (3. utg.). Gyldendal akademisk, kap. 11, side 106-111, kap. 12, side 141-144, side 144-146 (trykksår), kap. 13
- Ørn, S., Mjelle, J., & Bach-Gansmo, E. (Red.) (2016). Sykdom og behandling, (2.utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 9, side 176-178, kap. 11, side 228-231

For at studenten skal kunne oppnå karakteren **E** må det gis en **grunnleggende** beskrivelse av en relevant, nylig oppstått sykdom/helseplage; **to** årsaker/risikofaktorer, **to** symptomer og **to** mulige komplikasjoner. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av oppramsing.

For å kvalifisere til karakteren **A** må besvarelsen vise til **en svært grundig og selvstendig** beskrivelse av årsaker/risikofaktorer, symptomer og komplikasjoner ved en relevant, nylig oppstått sykdom/helseplage. Sentrale tema i casen må utdypes og anvendes selvstendig inn mot fagkunnskap.

En beskrivelse som viser forståelse for sammenhenger mellom årsak(er), risikofaktor(er), symptom(er) og komplikasjon(er) ved den valgte sykdommen/helseplagen, honoreres uansett karakter.

4. Redegjør for konkrete observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved den nylig oppståtte sykdommen/helseplagen

Sentralt læringsutbytte:

- Har kunnskap om symptomer og behandling av de vanligste somatiske sykdommene innen fagområdet
- Har kunnskap om folkehelsearbeid, sykdomsforebygging og helsefremming på individ-, gruppe- og samfunnsnivå
- Har kunnskap om spesiell farmakologi
- Har kunnskap om legemidler ved de vanligste somatiske sykdommene

Aktuelt pensum:

- Kirkevold, M., Brodtkorb, K., & Ranhoff, A. H. (Red.) (2020). Geriatrisk sykepleie: god omsorg til den gamle pasienten, (3. utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 25, side 384-389, 391-395
- Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F., Skaug, E-A., & Grimsbø, G.H. (Red.). (2016). Grunnleggende sykepleie: B. 2: (3. utg.). Gyldendal akademisk, kap. 11, side 106-125, kap. 12, side 141-144, side 144-146 (trykksår), kap. 13
- Ørn, S., Mjelle, J., & Bach-Gansmo, E. (Red.) (2016). Sykdom og behandling, (2.utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 9, side 176-180, kap. 11, side 228-231
- Nordeng, H. M. E., Spigset, O., & Maizels, D. (2018). Legemidler og bruken av dem (3. utg.), Gyldendal, kap. 10, side 143-147, kap. 12, side 171-172

For at studenten skal kunne oppnå karakteren **E** må det gis en **grunnleggende** redegjørelse for **to** observasjoner, **to** undersøkelser og **ett** medikamentelt – og **to** ikke-medikamentelle tiltak ved den valgte sykdommen/helseplagen. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av oppramsing.

For å kvalifisere til karakteren **A** må besvarelsen vise til **en svært grundig og selvstendig** redegjørelse av aktuelle observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved den valgte sykdommen/helseplagen. Sentrale tema i casen må utdypes og anvendes selvstendig inn mot fagkunnskap.

En beskrivelse som viser forståelse for sammenhengen mellom observasjoner, undersøkelser og tiltak ved den valgte sykdommen/helseplagen, honoreres uansett karakter.

OPPGAVE 3 - NILS PEDERSEN ALTERNATIV 2 2/3 KARAKTER

1. Beskriv hva demens er; - årsaker, risikofaktorer, symptomer og konsekvenser ved demens

Sentralt læringsutbytte:

- Har kunnskap om sammenhenger mellom helse, funksjonshemming, funksjonsnedsettelse og somatisk sykdom i et individ-, samfunns- og livsløpsperspektiv
- Har kunnskap om symptomer og behandling av de vanligste somatiske sykdommene innen fagområdet
- Har kunnskap om årsaker, komplikasjoner og konsekvenser ved de vanligste somatiske sykdommene i dagens samfunn

- Har kunnskap om årsaker, påvirkende faktorer og konsekvenser av å leve med utviklingshemming og kognitive funksjonsnedsettelse i et livsløpsperspektiv

Aktuelt pensum:

- Kirkevold, M., Brodtkorb, K., & Ranhoff, A. H. (Red.) (2020). Geriatrisk sykepleie: god omsorg til den gamle pasienten, (3. utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 27
- Ørn, S., Mjelle, J., & Bach-Gansmo, E. (Red.) (2016). Sykdom og behandling, (2.utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 14, side 334

For at studenten skal kunne oppnå karakteren **E** må det gis en **grunnleggende** beskrivelse av demens; **to** årsaker/risikofaktorer, **to** symptomer og **to** mulige konsekvenser. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av opprømsing.

For å kvalifisere til karakteren **A** må besvarelsen vise til **en svært grundig og selvstendig** beskrivelse av demens; årsaker/risikofaktorer, symptomer og komplikasjoner. Sentrale tema i casen må utdypes og anvendes selvstendig inn mot fagkunnskap.

En beskrivelse som viser forståelse for sammenhenger mellom årsak(er), risikofaktor(er), symptom(er) og komplikasjon(er) ved demens, samt viser forståelse for de ulike demenssykdommene, honoreres uansett karakter.

2. Redegjør for konkrete observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved demens

Sentralt læringsutbytte:

- Har kunnskap om symptomer og behandling av de vanligste somatiske sykdommene innen fagområdet
- Har kunnskap om folkehelsearbeid, sykdomsforebygging og helsefremming på individ-, gruppe- og samfunnsnivå
- Har kunnskap om spesiell farmakologi
- Har kunnskap om legemidler ved de vanligste somatiske sykdommene

Aktuelt pensum:

- Kirkevold, M., Brodtkorb, K., & Ranhoff, A. H. (Red.) (2020). Geriatrisk sykepleie: god omsorg til den gamle pasienten, (3. utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 27
- Ørn, S., Mjelle, J., & Bach-Gansmo, E. (Red.) (2016). Sykdom og behandling, (2.utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 14, side 334

For at studenten skal kunne oppnå karakteren **E** må det gis en **grunnleggende** redegjørelse for **to** observasjoner, **to** undersøkelser og (**ett** medikamentelt) – og **to** (**tre** om ikke et medikamentelt tiltak er med) ikke-medikamentelle tiltak ved demens. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av opprømsing.

For å kvalifisere til karakteren **A** må besvarelsen vise til **en svært grundig og selvstendig** redegjørelse av aktuelle observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved demens. Sentrale tema i casen må utdypes og anvendes selvstendig inn mot fagkunnskap.

En beskrivelse som viser forståelse for sammenhengen mellom observasjoner, undersøkelser og tiltak ved demens, honoreres uansett karakter.

3. Beskriv hva cancer coli er - eller en annen relevant sykdom/ helseplage fra fordøyelsessystemet; årsaker, risikofaktorer, relevante symptomer og komplikasjoner ved cancer coli eller den andre valgte sykdommen/ helseplagen fra fordøyelsessystemet

Sentralt læringsutbytte:

- Har kunnskap om sammenhenger mellom helse, funksjonshemming, funksjonsnedsettelse og somatisk sykdom i et individ-, samfunns- og livsløpsperspektiv
- Har kunnskap om symptomer og behandling av de vanligste somatiske sykdommene innen fagområdet
- Har kunnskap om årsaker, komplikasjoner og konsekvenser ved de vanligste somatiske sykdommene i dagens samfunn
- Har kunnskap om årsaker, påvirkende faktorer og konsekvenser av å leve med utviklingshemming og kognitive funksjonsnedsettelser i et livsløpsperspektiv

Relevante sykdommer/helseplager fra fordøyelsessystemet:

- Polypper
- Cancer recti (colorektal cancer)
- Divertikulose/divertikulitt
- Irritabel tarm-syndrom
- Obstipasjon

Aktuelt pensum:

- Kirkevold, M., Brodtkorb, K., & Ranhoff, A. H. (Red.) (2020). Geriatrisk sykepleie: god omsorg til den gamle pasienten, (3. utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 21, side 334-340
- Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F., Skaug, E-A., & Grimsbø, G.H. (Red.). (2016). Grunnleggende sykepleie: B. 2: (3. utg.). Gyldendal akademisk, kap. 15, side 286-309
- Ørn, S., Mjelle, J., & Bach-Gansmo, E. (Red.) (2016). Sykdom og behandling, (2.utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 12, side 275 (polypper), 275-276 (colorektal cancer), 277 (divertikulose/divertikulitt), 280 (irritabel tarm-syndrom), 281 (obstipasjon)

For at studenten skal kunne oppnå karakteren **E** må det gis en **grunnleggende** beskrivelse av cancer coli - eller en annen relevant sykdom/ helseplage fra fordøyelsessystemet; **to** årsaker/risikofaktorer, **to** symptomer og **to** mulige komplikasjoner.

Sykdommer/ helseplager fra fordøyelsessystemet, utenom obstipasjon, er i all hovedsak kort og oppramsende presentert i pensum. Det forventes ikke kunnskap ut over pensum.

For å kvalifisere til karakteren **A** må besvarelsen vise til **en svært grundig og selvstendig** beskrivelse av årsaker/risikofaktorer, symptomer og komplikasjoner ved cancer coli - eller en annen valgt sykdom/ helseplage fra fordøyelsessystemet. Sentrale tema i casen må utdypes og anvendes selvstendig inn mot fagkunnskap.

En beskrivelse som viser forståelse for sammenhenger mellom årsak(er), risikofaktor(er), symptom(er) og komplikasjon(er) ved cancer coli - eller en annen valgt sykdom/ helseplage fra fordøyelsessystemet, honoreres uansett karakter.

4. Redegjør for konkrete observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved cancer coli eller den andre valgte sykdommen/ helseplagen fra fordøyelsessystemet

Sentralt læringsutbytte:

- Har kunnskap om symptomer og behandling av de vanligste somatiske sykdommene innen fagområdet
- Har kunnskap om folkehelsearbeid, sykdomsforebygging og helsefremming på individ-, gruppe- og samfunnsnivå
- Har kunnskap om spesiell farmakologi
- Har kunnskap om legemidler ved de vanligste somatiske sykdommene

Aktuelt pensum:

- Kirkevold, M., Brodtkorb, K., & Ranhoff, A. H. (Red.) (2020). Geriatrisk sykepleie: god omsorg til den gamle pasienten, (3. utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 21, side 334-340
- Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F., Skaug, E-A., & Grimsbø, G.H. (Red.). (2016). Grunnleggende sykepleie: B. 2: (3. utg.). Gyldendal akademisk, kap. 15, side 286-309
- Ørn, S., Mjelle, J., & Bach-Gansmo, E. (Red.) (2016). Sykdom og behandling, (2.utg.). Gyldendal Akademisk, kap. 12

For at studenten skal kunne oppnå karakteren **E** må det gis en **grunnleggende** redegjørelse for **to** observasjoner, **to** undersøkelser og (**ett** medikamentelt) – og **to** ikke-medikamentelle tiltak ved cancer coli - eller den andre valgte sykdommen/ helseplagen fra fordøyelsessystemet. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av oppramsing. Sykdommer/ helseplager fra fordøyelsessystemet, utenom obstipasjon, er i all hovedsak kort og oppramsende presentert i pensum. Det forventes ikke kunnskap ut over pensum.

For å kvalifisere til karakteren **A** må besvarelsen vise til **en svært grundig og selvstendig** redegjørelse av aktuelle observasjoner, undersøkelser og medikamentelle og ikke-medikamentelle tiltak ved cancer coli - eller den andre valgte sykdommen/ helseplagen fra fordøyelsessystemet. Sentrale tema i casen må utdypes og anvendes selvstendig inn mot fagkunnskap.

En beskrivelse som viser forståelse for sammenhengen mellom observasjoner, undersøkelser og tiltak ved cancer coli - eller den andre valgte sykdommen/ helseplagen fra fordøyelsessystemet, honoreres uansett karakter.